DATE:

: FREDAY DAY

THE NEWS Strategic Communication and Initiative Service



The Manila Times



NAC.

09-91 30 DATE

PAGE 1/



OWLET SAFE Metro Manila policemen turn over Tala, a two-month-old baby owl, to Environment Undersecretary Benny Antiporda at the Wildlife Rescue Center in Quezon City on Thursday. Tala was rescued by the Regional Mobile Force Battalion in the aftermath of the Taal Volcano eruption, PHOTO BY RUY L. MARTINEZ







Q1-31 20



DATE

CAGE !/



RESCUED OWL. Police turn over Thursday to DENR Undersecretary Benny Antiporda a baby owl rescued by the NCRPO in Talisay, Batangas during simple ceremony at the Parks and Wildlife Office in Quezon City. Owls are birds from the order Strigiformes, which includes about 200 species of mostly solitary and nocturnal birds of prey typified by an upright stance, a large, broad head, binocular vision, binaural hearing, sharp talons, and feathers adapted for silent flight. **Manny Palmero**







PAGE !

STORY

01-31 20 DATE

PAGE 1/



DENR TINANGGAP ANG NAILIGTAS NA BABY OWL-Tinanggap ni Environment Undersecretary Benny D. Antiporda ang nailigtas na baby Luzon scops owl (Inset), na natigipuan sa Tanauan-Talisay Road, mula kay Police Corporal Joshua F, Macabeo (kanan) ng Regional Mobile Force Battalion ng National Capital Region Police Office, sa Biodiversity Management Bureau Wildlife Rescue Center, Ninoy Aquino Parks and Wildlife Center sa Quezon City. Nasa larawan din sina (mula kaliwa): BMB Wildlife Conservation Section chief Anson Tagtag, BMB Wildlife Rescue Center resident veterinarian Dr. Glenn Maguad at Police Major Edwin Fuertes and Patrolman Haggal Maillin ng NCRPO.

DANNY QUERUBIN





PAGE 1

HITLE:

PAGE 1/

JAN 3 1 2020



LIGTAS NA SI 'TALA' Inilipat na sa pangangalaga ng Department of Environment and Natural Resources-Wildlife Rescue Center ang baby owl na si 'Tala' na nasagip sa Tanauan City, Batangas, kamakailan.

MARK BALMORES









PAGE STORY

SANNER





TITLE :

PAGE 1/

JAN 3 1 2020

DAI



EDITORYAL SWIMMING SA MANILA BAY

BATAY sa mga ulait ng Department of Environment and Natural Resources, malaki na ang ipinagbago ng dumi at linis ng Maniki Bay.

Kung noo'y bilyon-bilyong mikrobyo at virus ang matatagpuan sa mga dalampasigan, lalo na sa mga bunganga ng mga ilog na galing sa Kalakhang Maynila at iba pang mga pook gaya ng Cavite, Bulacan, Pampanga at Bataan, ngayon ay ilang bilyon na lang o kaya'y milyon.

Marami na kasing ipinasara na mga illegal dumpsite o ligal na dumpsite ngunit lumalabag naman sa patakaran sa tamang pagtatambak ng basura.

Marami na ring isinara o dinisplina o pinagawan ng paraan ng paglilinis ng sariling basura o lason na pabrika at establisimyento gaya ng mga otel at restoran.

Marami na ring inayos o inalis na mga tahanan para mapigilang maging malawak na kubeta ang mga ilog at tabing-dagat, kasama na ang mga dumi ng tao at hayop at iba pang basura.

Ngayon ay direkta ring inaayos o niillinis ng DENR at mga lokal na pamahalaan ang ilang dalampasigan gaya ng Baseco beach, Baywalk, Navotas-Malabong beach at iba pa, kasabay ng paglilinis sa mga ilog, sapa at drainage at iba pang daluyan ng tubig at basura.

Dahil sa mga paglilinis na ito at natutunang disiplina na rin ng mga tao na huwag gawing basurahan ang dalampasigan, karagatan at iba pang kaugnay na lugar, inaasahan nang darating ang araw na payagan nang maligo ang lahat, maging ang mga turista, sa anomang bahagi ng Manila Bay.

Hindi imposibleng maging ibang Boracay ang Manila Bay bilang pasyalan at swimingan kung mapanatili ng lahat na malinis ito at mga ilog, sapa at drainage na dumadaloy sa lawa.

Tiyak na gaganda rin ang mga lamang-dagat na pagkain at hanapbuhay ng mga mangingisda.



01:31 20

PAGE 1/

INIHAYAG na ng Depart-ment of Health na meron nang kaso ng Novel-Co-rona Virus sa Pilipinas at nasa Cebu ito at nakaquarantine na sa isang government hospital

doon.

Kaya naman, paghandaan na natin ang posibleng pagpapairal ng mga hakbang laban sa pinakamalalang kalagayan sa pag-atake ng sakit, ayon sa kagustuhan rnismo ni Pangulong Rodrigo Duterte.

Naka-quarantine na nin ang kasama nito na dumating sa Cebu nitong nakaraang Enero 25.

Nauna rito, umamin na rin ang World Health Organization na nagka-mali sa pagtaya sa na-gaganap na pagsalakay ng Novel Corona Virus

sa mundo.
Noong nakaraang
linggo, minamaliit ng
WHO ang N-CoV sa
pagsasabing "moderate" o hindi nakababa-

Ngayong lumalaganap na ito sa buong
mundo nang napakabilis at lumulundag ang
pagdami ng patay, biglang natauhan ang ahensya at sinabing "high
risk" na ito, kasabay ng
babala sa lahat ng bansa na maghantay at lusa na magbantay at lu-

sa na magbantay at lu-maban sa sakit. Sa China, masasa-bi nang lumolobo ang patay dahil umaabot na sa 30 katao at mata-as pa ang namamatay araw-araw at habang si-nusulat ito, 170 na ang

Ngayon naman, kung saan-saan na nakaa-abot ang sakit gaya ng Finland at United Arab Emirates.

Emirates.

Nauna rito, nahawa na ang mga bansang Japan, South Korea, Nepal, Tibet, Singapore, Australia, United States of America, Canada, Malaysia, France at iba pa.

MGA DAYUHAN
INIUWI NA
Iniuuwi na ng mga dayuhang bansa ang kanilang mga mamamayan na sakop ng mga lugar na may malalang N-CoV sa China.

Kabilang sa mga nag-uuwi ang Japan at Amerika na may maraming mamamayan sa mga apektadong lugar na Wuhan City at capital ng lalawigan ng Hubei dahil obrero ang mga ito sa mga negosyc at pabrikang Hapones at

dahil obrero ang mga ito sa mga negosyc at pabrikang Hapones at Amerikano Heto ang bad news: sa mga iniuuwi ng Japan, tatio ang nagpositibo sa N-CoV.

PINAKAMASA-MANG PANGYAYARI Mismong si Pangulong Rodrigo Duterte na ang nagsasabing dapat maghanda na ang Pilipinas sa pinakamasamang pangyayari sakaling may matagpuang positibo sa N-CoV sa

NI BENNY ANTIPORDA

U. U. G. C. L.

Pilipinas.

Maaaring dayuhan ang mga ito gaya ng halos 30 nang naoospital sa iba't ibang lugar sa Pilipinas sa suspetsang kinapitan sila ng nakamamatay at mabilis na pumatay ng kinakapitang tao.

Maaari ring mga Filipino mismo dahit may mga umuuwi na sa mga ito bitang turista sa China o kaya'y mga obrero.

Isa pa, gaya ng nakararaming bansa, hindi pa rin nagsususpinde ang Pilipinas ng biyaheng China at Pilipinas, papunta at pabalik.

China at Pilipinas, papunta at pabalik.
Ito'y dahil nakokontrol pa naman ng China ang maraming paliparan nito lalo't isa-isang tinututukan ng mga medical personnel ang lahat ng umaalis at dumarating.

Ang mga suspetsa

Ang mga suspetsa nila na may N-CoV, Chi-nese o dayuhan, ay ka-nilang hinaharang o pina-bababa sa eroplano para ma-quarantine.

ANYO NG PINAKAMASAMA

Kitang-kita ang anyo ng pinakamasamang ka-lagayan sa China ukol sa sakit.

Marami ang nama-matay araw-araw at halos magda-2,000 araw-araw ang natatagpuang positi-

magga-2,000 araw-araw
ang natatagpuang positibo sa sakit.

Kaya riaman, kabilang
sa mga unang ginawa ng
gobyernong China ang
pagsasara ng mga larsangan, pier, istasyon ng
tren, bus at iba pang pampublikong sasakyan, paliparan at iba pa sa mga
apektadong lugar at sinakop nito ang maraming
lugar na tinitirhan ng nasa
65 milyong katao.

Ibig sabihin, pinagbawalang bumiyahe ang
lahat ng uri ng transportasyon, kasama na ang
mga pribadong sasakyan, para mapigilan ang
mabilis na paglaganap ng
sakit.

Kasama rin sa mga kinansela ang mga gru-pong pagtitipon, kahit pa ang sa Chinese New Year, sambahan, tourist spot at

sambahan, tourist spot at iba pa.

Nagbubunga naman ito ng pagbagsak ng negosyo at iba pang pagkakitaan at apektado na ang suplay ng pagkain at iba pang mga batayang pangagailangan.

Ang konswelo na lang, mismong ang pamahalaang China ang nagtitiyak na walang magugutom at mauuhaw sa panahon ng kalamidad.

At nagtatayo ng mga bagong ospital, kahit temporaryo, kasabay ng pagbubukas ng lahat ng kaukulang ospital, para maayudahan lahat ng nagkakasakit at gustong magpatsekap.

IKRISIS,
KAMATAYANI
Kaya naman, dapat intindihin natin ang sinabi ni Pang. Digong na maghanda tayo sa pinakamasamang anyo ng pagsalakay ng N-CoV.

Siyempre pa, mga

Cov.

Siyempre pa, mga
Bro, ang pangunahing
nasa isipan natin ay ang
rnga mahihirap na walang kakayahang bumili
at mag-ipon ng marami
at matagalang pagkain.
Lalo na sa mga kahayanan

bayanan.

bayanan.
Ang mga mayayaman, siyempre, kahit
isang taon o dalawang
taon pa ang sakit, pwede
silang magtago sa kanikanilang mga bahay o
iba pang tinitirhan at
hindi sila magugutom at
mauuhaw.

Ang-ang, kaya ang

mauuhaw.
Ano-ano kaya ang pupwedeng gawin ng pamahalaan upang walang mamatay sa N-CoV at walang magugutom at mauuhaw na Pinoy?
LAHAT MAGTU-LONG-TULONG
Ang Simbahang Katolika, inihahabilin na sa

tolika, minanabilin na sa mga nagsisimba na hu-wag maghawak-kamay kahit pa kinakanta o di-narasal ang Ama Na-min, ang dasal na mis-mong si Jesus ang nag-turo.

Ano naman ang pu-pwede nating gawin, lalo ang pag-ayuda sa mga "isa o 10 kahig isang tuka" na kababa-yan? Ano naman ang pu-

Pero may napakahalaga pang dapat gawin: lulat natin kaagad
sa mga kinauukulan
ang sinomang sa paniniwala natin ay maaaring may N-Cov, lalo
na ang mga alam natin
na galing sa ibang bansa, gaya ng China at
Hong Kong at iba pang
mga bansa na mayroon
nang kaso ng N-Cov.

Bahala na ang mga
kinauukulan na gumawa ng hakbang para
mailayo sa ating mga
tahanan at komunidad
ang mga may "N-Cov."

OOO

Anomang reaksyon o
reklamo, maaaring iparating sa 0922840-3333
o i-email sa bantiporda@ yahoo. com.



TITLE :







JAN 3 1 2020

PAGE 1/

Reklamo sa quarry sa Manapla, Negros Occ.

INIREREKLAMO ng mga concerned citizens ang tala-mak na quarry sa kanilang lugar, Barangay Purisima, Mana-

pla town.

Nasa 107 daw silang pamilya ang apektado ng quarrying sa kanilang barangay. Nagreklamo na raw sila sa kanilang barangay at munisipyo pero dedma lang ang mga opisyal.

Kaya nananawagan sila kay DENR Sec. Ruy Cimatu na maimbestigahan ang quarrying sa kanilang barangay.

Ang quarry ay kumukuha ng permit sa mayor. Pero bago magbigay ng permit ang mayor, kailangan ang permit ng barangay at ng DENR.

Paging DENR Sec. Cimatu, Sir!, pakiimbestigahan ang sumbong na ito. Aksyon!

BFAR to monitor fish in Manila Bay

AGRICULTURE Secretary William Dar has ordered the Bureau of Fisheries and Aquatic Resources (BFAR) to conduct weekly monitoring of the developments in the rehabilitation of Manila Bay in order to learn

if it is all right to raise and capture fish in the bay. Dar also directed BFAR Director Eduardo Gongona

Dar also directed Brak Director Eduardo Gongona to establish an office for environmental issues and promote aqua farming in Metro Manila.

"We will work with other departments to clean up the water so that the fishes that thrive here will also be a source of livelihood for the people," he said.

According to Dar, the fisheries subsector comprises a big chunk of the agriculture sector as it contributes almost 19 percent in gross value.

almost 19 percent in gross value.

He added that areas in Metro Manila, Calabarzon Region, and Central Luzon Region are critical areas in bringing back the good state of Manila Bay.

Cory Martinez







rage 1

01 - 31

PAGE 1/

Nature fights back

Don't look now, but no sooner had we entered the new year, than we're met by disasters left and right.

66

We are the architects of our own doom. For every brick we lay to block out nature and claim our own domination of this strange 'other' world, nature fights back.

There's the Australia bushfire which killed 18 people starting on New Year's Eve, making it one of that country's most deadly bushfire seasons.

The year began with a health scare for the world affecting animals and humans. Following a pneumonia outbreak in Wuhan City, China, the world awoke to a new

coronavirus which quickly spread to more than a dozen countries and one which could reach epidemic proportions in no time. As per the latest reports, the virus has claimed more than 130 lives.

And the death toll is fast rising.

Closer home, nature did not spare us.

Waking up from over four decades silence, Taal Volcano showed signs of renewed activity and erupted on 12 January, displacing thousands of residents around its vicinity. The Philippine Institute of Volcanology and Seismology subsequently issued an Alert Level 4, indicating that "a hazardous explosive eruption is possible within hours to days."

The initial phreatic eruption from the main crater, although claiming no casualty, spewed ashes to as far north as Metro Manila, some parts of Central Luzon and Pangasinan, resulting in the suspension of classes, work schedules and flights and burying outlying towns in a sulfuric blanket.

It did not stop



PAGE A5 | COMMENTARY

throughout the region.

What is nature really up to by this spate of calamities? Is it telling us something? Or is it it's way of fighting back the abuses of man?

We don't want to be a doomsayer but we're only telling it as it is.

Unlike the superstitious among us, we don't actually believe that the series of disasters could be attributed to this being the Year of the Rat, which astrologers believe is one fraught with tragedies.

Given the damage we've done to the planet over the past thousand years or so, could it be, as in the case of climate change, nature is fighting back?

That's a big question, because climate change isn't the only environmental nightmare. Though it may create social upheaval on a scale that defies the imagination, we strongly believe it is man's folly that should likewise be put in check.

Humans have a tendency to think we can outsmart the natural world by paving away mud, and constructing

A powerful 6.8 magnitude earthquake in eastern Turkey a week later killed at least 29 people and thousands injured, with the death toll expected to rise as rescuers searched for survivors under the rubble in freezing winter.

Then a couple of days later, hundreds of millions of locusts swarmed Kenya in the worst infestation to hit the East African nation in 70 years, devouring vital farmland in a region already suffering from extreme hunger.

And as if to put a punctuation mark before the end of the month, foggy weather claimed the life of basketball icon and legend, Kobe Bryant, when the helicopter he was riding along with his 13-year-old daughter and seven others crashed on a hillside in Calabasas, California, plunging the world in mourning.

Just as we thought the worst is over from the wrath of mother nature, a magnitude 7.7 earthquake jolted the Caribbean, shaking parts of Jamaica and Cuba and sparking tsunami fears

concrete and metal buildings with airtight windows to keep out "wild animals." But nature has a funny way of telling us - or rather showing us - that we're not as clever as we might think.

What is

to by this spate

of calamities?

Is it telling us

something? Or

is it it's way of

abuses of man?

fighting back the

We are the architects of our own doom. For every brick we lay to block out nature and claim our own domination of nature really up this strange "other" world, nature fights back.

Mankind, for sure, is no match against it. Nature does things normally. When we try to destroy nature, it just reminds us that it exists. The reminder that it gives is very

powerful and sometimes detrimental to mankind's very existence.

Let's respect nature and give it the respect it deserves. We can only do so much.